

Για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κινδύνου αύξησης της ζήτησης νερού από τη γεωργία με την ολοκλήρωση του έργου της μεταφοράς νερού του Αχελώου, λόγω αύξησης του διαθέσιμου ύδατος σε συνδυασμό με τη συνέχιση των μη αιειφορικών πρακτικών υπερεκμετάλλευσης των υδατίνων πόρων προτείνεται η εξασφάλιση της μείωσης της ζήτησης σε $450\text{m}^3/\text{στρέμμα}/\text{έτος}$ μέσω καταρτισμού αξιόπιστων προγραμμάτων άρδευσης εντός των αρδευτικών μονάδων και θέσπισης προγραμμάτων εντατικών ελέγχων πριν την ολοκλήρωση των έργων και πριν την έναρξη παροχής νερού από την εκτροπή του Αχελώου.

Παράλληλα θα πρέπει να υιοθετηθούν τα μέτρα και οι προϋποθέσεις που προτείνονται στα Σχέδια Διαχείρισης των αντιστοιχών ΥΔ, όπως μεταξύ άλλων η υλοποίηση έργων που να επιτρέπουν την ελευθεροεπικοινωνία της ιχθυοπανίδας, την εξασφάλιση οικολογικών παροχών που να επιτρέπουν και να μην αλλοιώνουν τα χαρακτηριστικά των κατάντη οικοσυστημάτων και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατασκευής για σκοπούς ελαχιστοποίησης των αρνητικών επιπτώσεων.

Για την αντιμετώπιση επιπτώσεων στην βιοποικιλότητα α) στις θέσεις έργων και β) σε κατάντη περιοχές λόγω της μεταφοράς νερού από τον Αχελώο και δυνητικής αλλοίωσης των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών προστατευόμενων περιοχών που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000, σε σχέση με το (α) θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σε επίπεδο μελέτης έργου ΜΠΕ και θέσπισης κατάλληλων περιβαλλοντικών όρων τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση λειτουργίας και σε σχέση με το (β) θα πρέπει να διασφαλίζεται –όπου εφαρμόζεται– ότι θα πληρούνται και οι προϋποθέσεις του Άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τις προστατευόμενες περιοχές Natura που θίγονται άμεσα ή έμμεσα από τα έργα αυτά.

Επίσης, θα μπορούσε να εξετασθεί, στην περίπτωση οριστικοποίησης της μεταφοράς νερού από τον άνω ρου του Αχελώου στη λεκάνη του Πηνειού, η πρόβλεψη συνυπογραφής από τους Γενικούς Γραμματείς των δύο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου από τη μια πλευρά και Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας από την άλλη) του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων της Θεσσαλίας, όπου να προβλέπεται μηχανισμός κοινής αποδοχής, ο οποίος θα έχει την ευθύνη και αρμοδιότητα μεταφοράς νερών από τον άνω ρού του Αχελώου στον Πηνειό, σύμφωνα με τα τελικώς προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης.

7. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Το Σχέδιο Παρακολούθησης που προτείνεται εστιάζει στην παρακολούθηση δεικτών που πιθανώς ήδη να παρακολουθούνται από άλλα σχετικά και τρέχοντα προγράμματα στα πλαίσια εφαρμογής περιβαλλοντικών οδηγιών (π.χ. βιοποικιλότητα σε περιοχές Natura 2000, πρόγραμμα παρακολούθησης υπογείων και επιφανειακών νερών, ποιότητα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ποιότητα νερών κολύμβησης, κ.λπ.).

Προτείνεται, η Αρμόδια Αρχή του Σχεδίου να συλλέγει την σχετική πληροφορία με στόχο την δημιουργία ενός ιστορικού αρχείου εξέλιξης της κατάστασης συγκεκριμένων

περιβαλλοντικών παραμέτρων που συνδέονται με το υδάτινο περιβάλλον και τις πρόνοιες του Σχεδίου Διαχείρισης. Σε περιπτώσεις όπου παρατηρείται κάποια αλλαγή, διακύμανση ή αρνητική τάση εξέλιξης συγκεκριμένης παραμέτρου, τότε η Αρμόδια Αρχή του Σχεδίου θα πρέπει να διαβουλευέται με τους σχετικούς φορείς με στόχο την αξιολόγηση της κατάστασης και τη λήψη αποφάσεων για τυχόν ανάγκη εφαρμογής διορθωτικών μέτρων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι δείκτες που προτείνονται είναι συγκεκριμένοι ως προς τα Μέτρα του Σχεδίου, μπορούν εύκολα να παρακολουθηθούν και αφορούν τα ακόλουθα:

1. Αριθμός νέων Σχεδίων Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών ειδών και οικοτόπων που θεσπίζονται [ανά έτος].
2. Αριθμός νέων Έργων που δύναται να προκαλέσουν δυσμενείς επιπτώσεις σε Προστατευόμενες περιοχές, και έκταση που συνολικά καταλαμβάνουν εντός προστατευόμενων περιοχών (εφόσον εμπίπτουν εντός ορίων προστατευόμενης περιοχής) [ανά 3ετία]
3. Αποτελέσματα προγραμμάτων παρακολούθησης προστατευόμενων περιοχών που εντάσσονται στο δίκτυο Natura 2000 και περιοχών RAMSAR, έτσι ώστε να παρακολουθείται η οικολογική τους κατάσταση (σύγκριση κατάστασης νερού με κατάσταση οικοτόπων και ειδών που εξαρτώνται άμεσα από το νερό) [ανά έτος].
4. Χρονοσειρές παροχών κατάντη των φραγμάτων [ανά μήνα και ανά έργο].
5. Αλλαγές στις χρήσεις γης που παρατηρούνται από την εφαρμογή μέτρων του Σχεδίου (π.χ. έκταση καλλιεργούμενων εκτάσεων) [ανά έτος].
6. Αριθμός έργων προώθησης και υλοποίησης πρόσθετης επεξεργασίας ιλύος που παράγεται σε υφιστάμενες ΕΕΛ και έργα αξιοποίησης αυτής (εδαφικής διάθεση, δασοπονία, αποκατάσταση εδαφών, ενεργειακής αξιοποίηση) που υλοποιήθηκαν σε ετήσια βάση [ανά έτος και ανά ΕΕΛ].
7. Ισοδύναμος πληθυσμός συνδεδεμένος με Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), και ισοδύναμος πληθυσμός που βάσει του Εθνικού Σχεδιασμού παραμένει μη συνδεδεμένος [ανά έτος].
8. Μέση ετήσια ζήτηση νερού ανά υπηρεσία ύδατος σε επίπεδο ΥΔ [ανά έτος και ανά υπηρεσία νερού].
9. Κόστος ύδρευσης εκφρασμένο σε ποσοστό σχετικής δαπάνης επί μέσου ετήσιου εισοδήματος ανά νοικοκυριό [ανά έτος].
10. Κόστος άρδευσης εκφρασμένο σε ποσοστό δαπάνης επί μέσο κόστος παραγωγής γεωργικών προϊόντων [ανά έτος].
11. Στοιχεία απόδοσης του συστήματος αδειοδότησης και επιθεώρησης εγκαταστάσεων, καταγράφοντας τα εξής στοιχεία ανά τύπο εγκατάστασης (π.χ. εγκαταστάσεις Seveso, μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας, ΕΕΛ, βιομηχανικών εγκαταστάσεων, κ.λπ.) [ανά έτος]:
 - i. αριθμός νέων αδειών που εκδίδονται
 - ii. αριθμός αδειών που αναθεωρούνται

- iii. αριθμός επιθεωρήσεων,
 - iv. αριθμός μη συμμορφώσεων ανά επιθεώρηση
 - v. αριθμός καταγγελιών που έγιναν για τη μη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων ή / και την παράνομη λειτουργία
- 12. Ποσοστό ατιμολόγητου νερού ανά ΔΕΥΑ εκφρασμένο σε επί τοις εκατό της ποσότητας στην κεφαλή του δικτύου ύδρευσης [ανά έτος]
 - 13. Συνολική ετήσια κατανάλωση νερού στην κεφαλή του δικτύου κάθε ΓΟΕΒ/ΤΟΕΒ για σκοπούς σύγκρισης με εκτιμημένες υδατικές ανάγκες στη βάση των καλλιεργειών, ανά ΤΟΕΒ/ΓΟΕΒ [ανά έτος].
 - 14. Συνολική έκταση καλλιεργούμενων εκτάσεων [το έτος 2015].
 - 15. Αριθμός Σχεδίων Ασφάλειας Νερού σε ΔΕΥΑ που εκπονήθηκαν [ανά έτος]
 - 16. Αριθμός και έκταση καλλιεργειών που μετατρέπονται από συμβατικές σε βιολογικές, [ανά έτος].
 - 17. Αριθμός και έκταση ΧΑΔΑ που αποκαθίστανται [ανά έτος].
 - 18. Αριθμός νέων σταθμών παρακολούθησης της ποιότητας των νερών από όπου παίρνονται δείγματα ή καταγράφονται μετρήσεις [ανά έτος].
 - 19. Αριθμός επιφανειακών και υπόγειων ΥΣ ανά κατηγορία-κλάση ποιότητας (οικολογική και χημική κατάσταση επιφανειακών ΥΣ και χημική - ποσοτική κατάσταση υπόγειων ΥΣ) βάσει των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης των ΥΣ [ανά έτος].
 - 20. Έκταση δομημένου περιβάλλοντος ανά κάτοικο [ανά 3ετία].
 - 21. Ποσότητα λυμάτων επεξεργασμένων με τριτοβάθμια επεξεργασία που χρησιμοποιείται για τον εμπλουτισμό υπογείων υδάτων [ανά έτος].
 - 22. Αριθμός έργων και συνολική εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής ΥΗΕ [σε ετήσια βάση και ανά έργο].
 - 23. Αριθμός έργων ανακύκλωσης ημιακάθαρτου που επιδοτήθηκαν και κατηγοριοποίηση τους ανά εξυπηρετούμενης περιοχής από ΕΕΛ και αποχετευτικό δίκτυο.
- Πέραν των πιο πάνω, προτείνεται όπως παρακολουθούνται και οι ακόλουθοι δείκτες που αφορούν στην ομάδα ειδικών μέτρων που κρίνονται απαραίτητα προς επίτευξη των στόχων της ΟΠΥ στα επιφανειακά και υπόγεια νερά της Λεκάνης Απορροής του Πηνειού Θεσσαλίας:
- 24. Απολήψεις από Επιφανειακά και Υπόγεια Σώματα στη λεκάνη του Πηνειού [ανά έτος]
 - 25. Απολήψεις από Υφιστάμενα Έργα λεκάνης Πηνειού και ποσότητες μεταφοράς νερού από Αχελώο προς τη λεκάνη του Πηνειού [ανά έτος]
 - 26. Ζήτηση αρδευτικού νερού στη λεκάνη του Πηνειού [ανά έτος]
 - 27. Μέση «καθαρή» ετήσια κατανάλωση ανά στρέμμα στη λεκάνη του Πηνειού [ανά έτος]
 - 28. Αρδευόμενη έκταση στη ΛΑΠ Πηνειού (στρέμματα) στη λεκάνη του Πηνειού [ανά έτος]

- 29. Αριθμός αυτοκινούμενων μεγάλων εκτοξευτήρων που αποσύρθηκαν, ανά ΤΟΕΒ [ανά έτος]
- 30. Αριθμός προγραμμάτων άρδευσης που καταρτίστηκαν από ΤΟΕΒ [ανά έτος]
- 31. Μέση ετήσια απορροή π. Αχελώου στην θέση Στράτος [ανά έτος]
- 32. Παραγόμενη υδροηλεκτρική ενέργεια στη διαχειριστική λεκάνη του Αχελώου (GWh/έτος) [ανά έτος]